

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 czerwca 2016 roku nr (...), decyzją z dnia 20 lipca 2016 roku nr (...), decyzją z dnia 3 sierpnia 2016 roku nr (...), decyzją z dnia 23 sierpnia 2016 roku nr (...) oraz decyzją z dnia 12 września 2016 roku nr (...) w związku z wnioskiem o zasiłek chorobowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 372) odmówił A. S. prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 21 marca 2016 roku do dnia 24 czerwca 2016 roku, od dnia 25 czerwca 2016 r. do dnia 20 lipca 2016 r., od dnia 21 lipca 2016 r. do dnia 29 lipca 2016 r., od dnia 30 lipca 2016 r. do dnia 16 sierpnia 2016 r. oraz od dnia 17 sierpnia 2016 roku do dnia 31 sierpnia 2016 r.

A. S. złożyła odwołania od powyższych decyzji, wnosząc o ich zmianę poprzez przyznanie spornego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie uzasadniając, jak w zaskarżonych decyzjach.

Wyrokiem z dnia 22 maja 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zmienił zaskarżone decyzje i przyznał A. S. prawo do zasiłku chorobowego od dnia 21 marca 2016 roku do 31 sierpnia 2016 roku.

Powyższy wyrok zapadł w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

Ubezpieczona A. S. podlegała ubezpieczeniom społecznym, w tym ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w firmie (...) z siedzibą w Ł. od dnia 24 lutego 2014 r. do dnia 11 marca 2016 r. Stosunek pracy rozwiązała z pracodawcą (płatnikiem składek) na mocy porozumienia stron w dniu 11 marca 2016 roku.

A. S. była niezdolna do pracy w okresie od dnia 11 września 2015 r. do dnia 11 marca 2016 r. z powodu epizodu depresyjnego (numer statystyczny choroby F32). Zdolność do pracy odzyskała w dniu 12 marca 2016 roku. Po 10 dniach w okresie nieprzerwanym tj. od dnia 21 marca 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2016 r. ponownie stała się niezdolna do pracy najpierw z powodu urazu stawu skokowego, następnie zapalenia zatok i ostatecznie zaburzenia korzeni nerwów rdzeniowych (numery statystyczne chorób odpowiednio S90, J01 i G54).

Jednostki chorobowe skutkujące niezdolnością ubezpieczonej do pracy w okresie od dnia 11 września 2015 roku do dnia 11 marca 2016 roku oraz od dnia 21 marca 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2016 r. nie pozostawały ze sobą w związku. Wnioskodawczyni A. S. była leczona z powodu zaburzeń depresyjnych o umiarkowanym nasileniu od dnia 11 września 2015 r. do dnia 11 marca 2016 r. (nr statystyczny choroby (...)). Schorzenia psychiczne nie były przyczyną niezdolności do pracy wnioskodawczyni w okresie późniejszym. Od dnia 21 marca 2016 r. do dnia 3 kwietnia 2016 r. wnioskodawczyni była niezdolna do pracy z powodu urazu stawu skokowego (nr statystyczny choroby S90). Następnie od dnia 4 kwietnia 2016 r. do dnia 13 kwietnia 2016 r. z powodu ostrego zapalenia zatok przynosowych (nr statystyczny chorobowy J01), a w okresie od dnia 14 kwietnia 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2016 r. z powodu schorzenia kręgosłupa (nr statystyczny choroby G54). Przyczyny niezdolności do pracy dotyczą różnych układów i są zupełnie różnymi chorobami. Wnioskodawczyni w dniu 12 marca 2016 r. odzyskała zdolność do pracy.

Powyższy stan faktyczny, Sąd Rejonowy ustalił w oparciu o okoliczności bezsporne oraz na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, wyjaśnień ubezpieczonej i dowodu z opinii biegłych sądowego z zakresu psychiatrii i chorób wewnętrznych. Sąd ten w pełni uznał wartość dowodową wydanych opinii oraz podzielił – jako przekonujące – wnioski wypływające z ich treści, uznając te opinie za rzetelne, sporządzone zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym jej przedmiot.

Na podstawie tak dokonanych ustaleń Sąd Rejonowy uznał, że odwołania jako zasadne podlegały uwzględnieniu.

Wskazał jako podstawę swego rozstrzygnięcia przepis art. 6 ust.1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, zgodnie z którym zasiłek chorobowy

przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Powołał także przepis art. 8 ustawy zasiłkowej, w myśl którego zasiłek chorobowy przysługuje przez okres trwania niezdolności do pracy z powodu choroby nie dłużej jednak niż przez 182 dni oraz przepis art.7 ust.1 i ust.2, zgodnie z którym zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy, co najmniej 30 dni i powstała nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego albo nie później niż w ciągu 3 miesięcy od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego - w razie choroby zakaźnej, której okres wylegania jest dłuższy niż 14 dni, lub innej choroby, której objawy chorobowe ujawniają się po okresie dłuższym niż 14 dni od początku choroby.

Sąd Rejonowy podkreślił, że świadczenie przewidziane w art.7 ustawy jest świadczeniem o charakterze wyjątkowym, udzielanym po ustaniu okresu objętego składką na ubezpieczenie, bez ekwiwalentu w tej składce, przysługującym z tytułu spełnienia się ryzyka określonego jako niemożność wykonywania (kontynuowania lub podjęcia) każdej działalności zarobkowej (por. wyrok SN z dnia 4 czerwca 2012 r., I UK 13/12, LEX nr 1218583; wyrok SN z dnia 18 lutego 2013r., II UK 196/12, LEX nr 1400098).

Z tych względów- w ocenie Sądu I instancji - przepis art.7 ustawy zasiłkowej musi być interpretowany ściśle, bowiem przedłuża ochronę ubezpieczeniową po ustaniu tytułu ubezpieczenia, chroniącą byłego pracownika przed skutkami zdarzeń losowych zaszytych w okresie ochronnym.

Sąd ten wskazał nadto, że elementami konstrukcyjnymi powstania prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu ubezpieczenia chorobowego w świetle art.7 ustawy zasiłkowej są: czas trwania niezdolności do pracy oraz czas powstania tej niezdolności, zdarzeniem ubezpieczeniowym (chronioną sytuacją) jest niezdolność do pracy trwająca co najmniej 30 dni, przy tym nie musi być przez cały ten okres niezdolnością z tej samej przyczyny.

W ocenie Sądu Rejonowego przepis art.7 ustala także długość okresu po ustaniu stosunku pracy, przed upływem, którego musi nastąpić zdarzenie ubezpieczeniowe, aby mogło powstać prawo do zasiłku chorobowego, stanowiąc okres, na który przedłużona zostaje z mocy tego przepisu ochrona ubezpieczeniowa na wypadek omawianego rodzaju skutku choroby. Omawiany przepis ustala dwa różnej długości okresy ochronne, to jest 14 dni i 3 miesiące liczone od ustania tytułu ubezpieczenia (zatrudnienia).

Sąd I instancji powołał także przepis art. 9 ust 1 i 2 ustawy zasiłkowej stanowiący, że do okresu, o którym mowa wyżej, zwanego dalej "okresem zasiłkowym", wlicza się wszystkie okresy nieprzerwanej niezdolności do pracy, jak również okresy niemożności wykonywania pracy z przyczyn określonych w art.6 ust.2 ustawy zasiłkowej. Do okresu zasiłkowego wlicza się okresy poprzedniej niezdolności do pracy, spowodowanej tą samą chorobą, jeżeli przerwa pomiędzy ustaniem poprzedniej a powstaniem ponownej niezdolności do pracy nie przekraczała 60 dni.

Podniósł, że w konstrukcji ustawy zasiłkowej, okres zasiłkowy związany jest z nieprzerwaną niezdolnością do pracy z powodu określonej choroby, zaś za nieprzerwaną uważa się niezdolność do pracy spowodowaną tą samą chorobą, jeżeli przerwy pomiędzy poszczególnymi okresami niezdolności nie były dłuższe niż 60 dni; okres zasiłkowy zaczyna jednak bieg od początku, jeżeli niezdolność do pracy z powodu tej samej choroby wystąpiła po przerwie dłuższej niż 60 dni. Regułą rozpoczynania biegu okresu zasiłkowego wraz z niezdolnością do pracy z powodu każdej choroby zakłada jednak konieczność sumowania okresów niezdolności do pracy z powodów różnych „innych” chorób, jeżeli wystąpią one bezpośrednio po sobie, to jest bez żadnego dnia przerwy; ponadto bieg okresu zasiłkowego liczy się zawsze od początku, jeżeli nowa niezdolność do pracy ma inną przyczynę niż poprzednia i wystąpiła po przerwie, co najmniej jednodniowej.

Sąd I instancji powołał przy tym tezę postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2012 r. sygn. akt I BU 14/11, stanowiącą, iż użytego w art.9 ust.1 i 2 ustawy zasiłkowej pojęcia "ta sama choroba", nie należy odnosić do tych samych numerów statystycznych, zgodnych z Międzynarodową Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (...)10, gdyż nie chodzi o identyczne objawy odpowiadające numerom statystycznym, lecz o opis stanu klinicznego konkretnego

układu lub narządu, który - choć daje różne objawy, podpadające pod różne numery statystyczne - wciąż stanowi tę samą chorobę, skoro dotyczy tego samego narządu lub układu.

Wskazał, że nowy okres zasiłkowy liczony jest na nowo również wówczas, gdy niezdolność do pracy, która wystąpiła po przerwie (minimum jednodniowej) zostanie spowodowana inną chorobą, niż poprzedni okres niezdolności do pracy lub gdy przerwa pomiędzy okresami niezdolności do pracy spowodowana tą samą chorobą przekroczy 60 dni. Natomiast ustanie „poprzedniej niezdolności do pracy”, oznacza ustanie niezdolności w znaczeniu medycznym. W przypadku każdej niezdolności do pracy powstaje prawo do nowego okresu zasiłkowego, którego długość określa art. 9 ust. 2 ustawy zasiłkowej. O tym czy będzie to pierwszy dzień okresu zasiłkowego, czy kolejny decyduje rodzaj choroby, a w razie takiej samej choroby – długość przerwy między obiema niezdolnościami (por. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 2 września 2009 r., II UZP 7/09, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2008 r., II UK 86/08 LEX nr 566009).

Sąd Rejonowy uznał, że w niniejszej sprawie bezsporna była niezdolność do pracy ubezpieczonej z powodu choroby w okresie od dnia 11 września 2015 r. do dnia 11 marca 2016 r., a następnie w okresie od dnia 21 marca 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2016 r.

Sporne – w ocenie Sądu Rejonowego - pozostawało pytanie, czy powyższe okresy niezdolności do pracy spowodowane były tą samą bądź inną chorobą oraz czy zasiłek chorobowy przysługiwał za okres niezdolności do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli ubezpieczenie to ustało po wcześniejszym wyczerpaniu prawa do zasiłku chorobowego. Podniósł, że tytuł ubezpieczenia chorobowego A. S. ustał po zakończeniu pełnego okresu zasiłkowego tj. 182 dni na skutek rozwiązania umowy o pracę w dniu 11 marca 2016 r.

Sąd meriti podkreślił, że obie nieprzerwane niezdolności do pracy dotyczyły różnych układów i były różnymi chorobami, co potwierdzili biegli sądowi z zakresu psychiatrii i chorób wewnętrznych - w okresie bowiem od dnia 11 września 2015 r. do dnia 11 marca 2016 r. ubezpieczona była leczona z powodu zaburzeń depresyjnych (choroba określona numerem statystycznym F32), a od dnia 21 marca 2016 r. nieprzerwanie do dnia 31 sierpnia 2016 r. z powodu urazu stawu skokowego, zapalenia zatok i zaburzenia korzeni nerwów rdzeniowych (choroby określone numerem statystycznym S90, J01 i G54) . W dniu 11 marca 2016 r. ustał stosunek pracy A. S. z pracodawcą. Od dnia 12 marca 2016 roku wnioskodawczyni stała się zdolna do pracy. Po 10 dniach, tj. od dnia 21 marca 2016 r. ponownie stała się niezdolna do pracy z powodu choroby.

W ocenie Sądu Rejonowego w przedmiotowej sprawie spełnione zostały przesłanki art.7 ustawy zasiłkowej, bowiem wnioskodawczyni od dnia 21 marca 2016 r. stała się niezdolna do pracy z powodu innej jednostki chorobowej, aniżeli poprzedni okres zasiłkowy, który zakończył się w dniu 11 marca 2016 r., a nadto po okresie 10-dniowej zdolności do pracy, w ciągu ustawowych 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego, niezdolność do pracy trwała powyżej 30 dni, co pozwalało przyznać A. S. prawo do zasiłku chorobowego za łączny okres od dnia 21 marca 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2016 r – po ustaniu tytułu zatrudnienia.

Apelacją wniesioną w dniu 27 czerwca 2017 roku pozwany organ rentowy zaskarżył powyższy wyrok w całości.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, poprzez niewłaściwe zastosowanie art.7, art.9 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa i ustalenie że A. S. ma prawo do zasiłku chorobowego za okres od 21 marca 2016 roku do 31 sierpnia 2016 roku;
2. naruszenie prawa materialnego poprzez niezastosowanie art.13 ust.2 wskazanej ustawy.

Zarzucając powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna.

Rozpoznając przedmiotową sprawę Sąd Rejonowy dokonał ustaleń, które Sąd Okręgowy przyjmuje za własne, jednak – jak słusznie wskazał organ rentowy - pominął w swej ocenie prawnej przepis art.13 ust.2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2016 roku, poz.372).

Zgodnie z brzmieniem tego przepisu zasiłek chorobowy nie przysługuje za okres niezdolności do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli ubezpieczenie to ustało po wyczerpaniu prawa do zasiłku chorobowego.

Wskazana w tym przepisie przyczyna wyłączająca prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia to sytuacja, gdy okres zasiłkowy został wyczerpany w czasie trwania ubezpieczenia. Jeżeli niezdolność do pracy powstała w trakcie trwania tytułu ubezpieczenia i trwa nadal po ustaniu owego tytułu, to maksymalny okres łącznego pobierania zasiłku chorobowego w trakcie trwania tytułu ubezpieczenia i po ustaniu tytułu ubezpieczenia równy jest okresowi zasiłkowemu, a więc 182 dni (270 dni jeżeli niezdolność do pracy została spowodowana gruźlicą lub występuje w trakcie ciąży).

W sprawie niniejszej niesporne pozostawało, że A. S. wykorzystała okres 182 dni niezdolności do pracy z dniem 10 marca 2016 roku, a tytuł jej ubezpieczenia chorobowego (zatrudnienie) ustało dzień później - 11 marca 2016 roku.

Przepis ten jest przepisem wyłączającym wprost uprawnienie ubezpieczonej do zasiłku chorobowego od dnia 21 marca 2016 roku, niezależnie czy spełniła ona inne warunki do przyznania zasiłku za okres po ustaniu ubezpieczenia.

Z tego względu Sąd Okręgowy na podstawie art.386§1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołania jako niezasadne.

Przewodniczący: Sędziowie: